

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Mandatno-imunitetna komisija

6

Številka: 020-09/14-27/
Ljubljana, 11. 3. 2015

Mandatno-imunitetna komisija Državnega sveta je na podlagi 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10 in 6/14) pripravila naslednje

P o r o č i l o

k Predlogu Kodeksa ravnanja članov Državnega sveta Republike Slovenije

Mandatno-imunitetna komisija je na 9. seji 10. 6. 2014 obravnavala Predlog Kodeksa ravnanja članov Državnega sveta Republike Slovenije (v nadaljevanju: predlog kodeksa). Takrat je predlagala, da se točka 19. seje Državnega sveta, na kateri bi državne svetnice in državni svetniki obravnavali predlog kodeksa, preloži na eno izmed naslednjih sej. Komisija je menila, da je predlog kodeksa tako pomemben, da bi bilo potrebno predlog kodeksa najprej obravnavati na interesnih skupinah, nato pa naj bi ga ponovno obravnavala Mandatno-imunitetna komisija in pripravila usklajen predlog kodeksa.

Predlog Kodeksa ravnanja članov Državnega sveta Republike Slovenije so obravnavale vse interesne skupine v Državnem svetu.

Interesna skupina lokalnih interesov ocenjuje, da predlog kodeksa ne bo prinesel posebnih koristi ali dodane vrednosti, saj ureja pravila vedenja in moralne norme, ki jih odgovorni posamezniki, ki delujejo v okviru Ustave, pravnega reda Republike Slovenije in minimalnih standardov spoštljivega obnašanja in dolžnega ravnanja, spoštujejo in zato tudi ne potrebujejo formalnega okvira za sankcioniranje neprimerne ravnanja. Predlog kodeksa je po mnenju omenjene interesne skupine rezultat primerov preteklega neetičnega ravnanja posameznikov v različnih funkcijah, ki pa jih etični kodeks ne more preprečiti. Sankcije za nepravilno ravnanje ljudi so predvsem volitve in odpoklic funkcionarja. Spremembe v ravnanju ljudi ne bodo nastale zaradi predloga kodeksa, ampak zaradi njihovega zavedanja o dolžnosti spoštljivega in zglednega ravnanja. Bilo pa je izraženo tudi mnenje, da lahko predlog kodeksa zaradi predvidene sankcije v obliki javnega opomina na seji Državnega sveta v primeru kršitev vendarle ima nek vpliv na volilno bazo državnih svetnic in državnih svetnikov.

Ne glede na to Interesna skupina lokalnih interesov ocenjuje, da je smiselno, da Državni svet formalno sprejme predlog kodeksa, katerega sprejem priporoča Komisija za preprečevanje korupcije in ga poznajo tudi druge države. Interesna skupina predlaga, da se predlog kodeksa dopolni s sankcioniranjem (v obliki opomina) državnega svetnika, ki z dejanji ali izjavami krši človekove pravice.

Interesna skupina negospodarskih dejavnosti k predlogu kodeksa podaja veliko splošnih in konkretnih pripomb. Splošne se nanašajo na redakcijske popravke besedila, konkretne pripombe pa so predstavljene v nadaljevanju.

Interesna skupina delojemalcev ne nasprotuje predlogu kodeksa.

Interesna skupina kmetov, obrtnikov in samostojnih poklicev se je s predlogom kodeksa seznanila in sklenila, da bodo člani interesne skupine morebitne predloge za spremembe in dopolnitve predloga kodeksa pripravili v pisni obliki, do končnega predloga pa se bodo opredelili na seji Državnega sveta.

Interesna skupina delodajalcev v zvezi s predlogom kodeksa ni sprejela stališča, njen član Igor Antauer pa je na seji komisije dejal, da se interesna skupina s predlogom kodeksa strinja.

Mandatno-imunitetna komisija Državnega sveta je na 11. seji 11. 3. 2015 ponovno obravnavala Predlog Kodeksa ravnanja članov Državnega sveta Republike Slovenije ter se pri tem seznanila s stališči vseh interesnih skupin. Člani komisije so v razpravi menili, da je predlog kodeksa predlog internega akta Državnega sveta, ki predstavlja moralno zavezo članov Državnega sveta. Predlog kodeksa so obravnavali po členih in pri tem upoštevali stališča vseh interesnih skupin, še posebej Interesne skupine negospodarskih dejavnosti, ki je k predlogu kodeksa podala konkretne pripombe.

V nadaljevanju so predstavljene konkretne pripombe komisije in pripombe, ki izhajajo iz stališč interesnih skupin, na podlagi katerih je pripravljen usklajen predlog kodeksa:

- Naslov kodeksa se spremeni v skladu s konkretno pripombo Interesne skupine negospodarskih dejavnosti v »Etični kodeks državnih svetnikov Državnega sveta Republike Slovenije«.
- Prvi odstavek 1. člena se spremeni tako, da se glasi: »Etični kodeks državnih svetnikov Državnega sveta Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: kodeks) določa etična načela, po katerih se ravnaajo člani Državnega sveta (v nadaljnjem besedilu: državni svetniki)«.
- Drugi odstavek 1. člena, ki določa »Nespoštovanje oziroma kršitve etičnih načel presoja Mandatno-imunitetna komisija Državnega sveta Republike Slovenije« se črta. Črtanje je posledica predlaganega črtanja III. poglavja kodeksa, ki je predstavljeno v nadaljevanju.
- V drugem odstavku 3. člena se opravi redakcijski popravek pri zapisu besede »državnega« in upošteva konkretno pripombo Interesne skupine negospodarskih

- dejavnosti: na koncu drugega odstavka se črta pika in doda besedilo »ter drugih institucij države.«
- V 4. členu se upošteva konkretno pripombo Interesne skupine negospodarskih dejavnosti: na koncu stavka se črta pika in doda besedilo »ter spoštuje odločitve, sprejete s strani njenih organov v okviru izvršne, zakonodajne in sodne veje oblasti.«, vendar se besedo »spoštuje« zamenja z besedo »upošteva«.
 - V 5. členu se upošteva konkretno pripombo Interesne skupine negospodarskih dejavnosti: besedilo »izkazuje profesionalnost pri opravljanju funkcije« se nadomesti z besedilom »svojo funkcijo opravlja v skladu z ustavo, zakoni in poslovníkom Državnega sveta ter pri tem ravna častno«, vendar se črta besedilo »ter pri tem ravna častno«. Častno ravnanje se zaradi zakonske ureditve v Zakonu o Državnem svetu namreč povezuje z besedo brezplačno.
 - V 6. členu se upošteva konkretno pripombo Interesne skupine negospodarskih dejavnosti: za besedo »moralnimi« se črta vejica in se doda beseda »in«. Besedna zveza »in drugimi« se črta.
 - V 7. členu se upošteva konkretno pripombo Interesne skupine negospodarskih dejavnosti: pred besedo »ne« se vstavi besedna zveza »in pri tem«.
 - V 9. členu se upošteva konkretno pripombo Interesne skupine negospodarskih dejavnosti: pred besedo »organih« se doda besedna zveza »in mednarodnih«.
 - V 10. členu so člani izglasovali (s 4 glasovi ZA in 1 PROTI) obstoječe besedilo predloga kodeksa. Komisija se ni strinjala s predlogom člana komisije Draga Ščernjaviča, da se del besedila predlaganega člana (od besede »spoštljivo« dalje) črta zaradi možnosti zlorabe kodeksa.
 - Črtajo se 12., 13. in 14. člen. Člani komisije so menili, da bi predlagani javni opomin kot možen ukrep predstavljal moralno obsojanje članov Državnega sveta in da bi lahko prišlo do politizacije ali zlorabe postopka obravnave domnevne kršitve pred Mandatno-imunitetno komisijo in Državnim svetom, kar pa ni namen sprejema kodeksa. Člani komisije so zato menili, da Državni svet ne potrebuje formalnega okvira za sankcioniranje neprimerne ravnanja državnih svetnikov in predlagali brisanje vseh členov v okviru III. poglavja Odločanje o kršitvi kodeksa. Iz istega razloga člani komisije niso sprejeli predloga Interesne skupine negospodarskih dejavnosti za sprejem novega 12. člana.
 - Zaradi črtanja 12., 13. in 14. člana se dosedanji 15. člen preštevilči v 12. člen.

V skladu s sklepom na 9. seji 10. 6. 2014 je komisija pripravila usklajen predlog kodeksa, ki je priloga poročilu.

* * *

Za poročevalca na seji Državnega sveta je določen predsednik komisije Branko Šumenjak.

Predsednik
Branko Šumenjak, l.r.

USKLAJEN PREDLOG KODEKSA, PRIPRAVLJEN NA PODLAGI STALIŠČ
INTERESNIH SKUPIN IN POROČILA MANDATNO-IMUNITETNE KOMISIJE:

Etični kodeks državnih svetnikov Državnega sveta Republike Slovenije

I. SPLOŠNO

1. člen

Etični kodeks državnih svetnikov Državnega sveta Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: **kodeks**) določa etična načela, po katerih se ravnavajo člani Državnega sveta (v nadaljnjem besedilu: **državni svetniki**).

2. člen

Vsi izrazi v tem poslovníku, ki so vezani na moški slovnični spol, se enakovredno nanašajo na ženski in moški spol.

II. ETIČNA NAČELA

3. člen

Varovanje ugleda

Državni svetnik pri opravljanju funkcije ravna tako, da varuje in prispeva k ugledu Republike Slovenije, Državnega sveta Republike Slovenije in funkcije državnega svetnika. Izogiba se dejanjem, s katerimi bi zmanjševal ta ugled doma ali v tujini.

Državni svetnik se pri opravljanju funkcije vede vzorno in tako, da krepi zaupanje javnosti v integriteto Državnega sveta **ter drugih institucij države**.

4. člen

Lojalnost

Državni svetnik pri opravljanju funkcije spoštuje in varuje interese Republike Slovenije in njen pravni red **ter upošteva odločitve, sprejete s strani njenih organov v okviru izvršne, zakonodajne in sodne veje oblasti**.

5. člen

Dostojanstvo

Državni svetnik pri opravljanju funkcije izkazuje spoštovanje do vseh posameznikov in sprejema različnost. Državni svetnik pri opravljanju funkcije goji demokratični dialog, se izogiba poniževanju in podcenjevanju ter **svojo funkcijo opravlja v skladu z ustavo, zakoni in poslovníkom Državnega sveta**.

6. člen Odgovornost

Državni svetnik opravlja svojo funkcijo vestno in odgovorno, v skladu s pravnim redom ter moralnimi in etičnimi vrednotami demokratične družbe.

7. člen Gospodarnost

Državni svetnik pri opravljanju funkcije skrbi za učinkovito, smotrno in gospodarno rabo javnih sredstev, ki so namenjena za izvajanje funkcije, **in pri tem** ne izrablja svojega položaja za njihovo neupravičeno trošenje.

8. člen Zloraba funkcije

Državni svetnik pri opravljanju funkcije le-te ne sme zlorabljeni za pridobivanje osebnih koristi tako da bi nudil posebne usluge ali privilegije ali na kakršenkoli drug način zlorabiti svoje funkcije.

9. člen Medsebojni odnosi

Odnos med državnimi svetniki in odnos državnih svetnikov do drugih funkcionarjev ter zaposlenih v Državnem svetu in v drugih državnih **in mednarodnih** organih, s katerimi Državni svet sodeluje, temelji na medsebojnem spoštovanju, strpnosti in dostojanstvu.

10. člen Ravnanja v Državnem svetu

Kršenje poslovnika Državnega sveta in drugih predpisov Državnega sveta ni dopustno. Pri svojem delu državni svetnik ravna tako, da ne ovira dela Državnega sveta, komisiji, interesnih skupin in drugih sklicev v okviru Državnega sveta. Državni svetnik svoje delo opravlja korektno, spoštljivo in tako, da ne moti svojih kolegov in drugih udeležencev na sejah, sestankih in drugih dejavnosti v okviru Državnega sveta. Državni svetnik govori spoštljivo in tako, da varuje ugled Državnega sveta. V razpravi se izogiba prepiru, izsiljevanju besede, motenju ali oviranju sogovornika. Ne spodbuja k nasilnim dejanjem, nestrpnosti in diskriminaciji in ne uporablja sovražnega govora ter izrazov ali izjav, ki bi lahko pomenile razžalitev.

11. člen Veljava

Načela tega kodeksa mora državni svetnik upoštevati v času opravljanja funkcije tako pri neposrednem opravljanju funkcije kot tudi drugje.

III. PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

12. člen

Kodeks začne veljati z razglasitvijo v Državnem svetu in se objavi na spletni strani Državnega sveta.